

---

Kokousaika	2.10.2017 klo 17:00 -	
Kokouspaikka	Kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone	
Jäsenet	Helminen, Mauri Aaltonen, Sari Valmunen-Karru, Teija Huttela Helka Pirttinokka, Sinikka Poskiparta, Markku Räsänen, Mikko	puheenjohtaja 1. varapuheenjohtaja 2. varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen varajäsen (Sainio)
Poissa	Sainio, Arto	jäsen

---

Muut osallistujat	Puonti, Mervi Heinonen, Jukka Tanhuanpää, Asko Muukkonen, Matti Törrönen, Katja	kv:n puheenjohtaja kv:n 1. varapuheenjohtaja kv:n 2. varapuheenjohtaja kunnanjohtaja, esittelijä pöytäkirjanpitäjä
-------------------	---	--

---

Laillisuus ja päätösvaltaisuus	Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.	
--------------------------------	---	--

---

Asiat	1 – 3	
-------	-------	--

---

Pöytäkirjan tarkastustapa	Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Sinikka Pirttinokka ja Markku Poskiparta	
Pöytäkirjan allekirjoitus	Puheenjohtaja  Mauri Helminen	Pöytäkirjanpitäjä  Katja Törrönen

---

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen jälkeen ellei toimita painavasta syystä toisin päätä (hallintosääntö 12 e §)	
-----------------------	---	--

---

Pöytäkirjan nähtävilläolo	Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa pyharanta.ktweb.fi sen jälkeen kun pöytäkirja on tarkastettu.	
---------------------------	---	--

---

Nro	Käsiteltävät asiat	Sivu
1	ESITYS VALTUUSTOLLE: LISÄMÄÄRÄRAHA-ANOMUS TERVEYSPALVELUJEN VASTUUALUEELLE .....	3
2	PÄÄTÖSASIA: TERVEYSPALVELUJEN JA SUUNTERVEYDENHUOLLON PALVELUJEN OSTAMINEN MUILTA PALVELUNTUOTTAJILTA/OIKAISUVAATIMUS TERVEYSLAUTAKUNNALLE .....	6
3	PÄÄTÖSASIA: LAUSUNNON ANTAMINEN KOSKIEN SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSEN JATKOVALMISTELUA .....	14

1 ESITYS VALTUUSTOLLE: LISÄMÄÄRÄRAHA-ANOMUS TERVEYSPALVELUJEN VASTUUALUEELLE

Khall 2.10.2017 § 307

Liitteet:

1. Viesti jäsenkunnille
2. Jäsenkuntalaskutus
3. Terveyspalvelut käyttö

Valmistelija: kunnanjohtaja Matti Muukkonen

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on 26.9.2017 lähestynyt jäsenkuntia koskien kuntalaskutuksen tasaerien tarkistusta loppuvuoden 2017 aikana. Ilmoituksen perusteella kuntien loka-joulukuun tasaerälaskutusta tarkastetaan, jos poikkeama yksittäisen kunnan tammi-elokuun seurattietojen osalta on +/- 5 % tai +/- 1 miljoonaa euroa suhteessa talousarvioon. Tarkastus tehdään suoritteisiin perustuvaan tasaerälaskutukseen sekä kalliin hoidon tasausjärjestelmän laskutukseen, mutta ei erityisvelvoitemaksuihin.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on vuoden 2017 talousarvioesityksessään (lokakuu 2016) budjetoinut Pyhärannan kunnan suoritteisiin perustuvaksi laskutustasoksi koko vuoden osalta 2 511 906 euroa (ml. liikelaitokset), kalliin hoidon tasausmaksuksi 92 403 ja erityisvelvoitemaksuksi 100 309, jolloin Pyhärannan kokonaislaskutukseksi talousarviossa on arvioitu 2 704 618 euroa. Kyseiset luvut ovat olleet käytössä Pyhärannan talousarvion valmistelussa ja tulleet lopulta Pyhärannan valtuuston 12.12.2016 § 60 hyväksymään kunnan talousarvioon.

Sairaanhoitopiirin valtuusto on hyväksynyt 29.11.2016 § 25 kuntayhtymän talousarvion, josta tieto kuntiin on annettu 14.12.2016. Tämän päätöksen mukaisesti Pyhärannan kunnan suoritteisiin perustuva maksuosuus oli 2 487 915 euroa, kalliinhoidon tasausmaksu 92 403 ja erityisvelvoitemaksu 100 309, jolloin kokonaislaskutustaso oli 2 680 627. Koska tiedoksisaanti on tullut niin myöhään, ei Pyhärannan talousarviossa ole voitu huomioida lopullisia sairaanhoitopiirin talousarviolukuja, vaikka se talousarvion valmistelussa tavoitteena on ollutkin. Näin ollen Pyhärannan talousarviossa erikoissairaanhoitoon Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä on varattu yhteensä 23 991 euroa enemmän kuin sairaanhoitopiirin omassa talousarviossa. Edelleen Pyhärannan erikoissairaanhoidon kustannuspaikalle on varattu 100 000 euroa ostoihin kunnilta eli käytännössä pääosin Rauman kaupungilta.

Kunnan 1-8/2017 toteuma sairaanhoitopiirin osalta vastaa luonnollisesti sairaanhoitopiirin alkuvuoden tasaerälaskutuksen alkuperäistä suunnitelmaa: toteuma elokuun loppuun on 66,0 %, kun ns. tasaisen vauhdin toteuma olisi 66,6 %. Syntynyt ero, 0,6 %-yks. johtuu sairaanhoitopiirin valtuuston tekemästä budjettikiristyksestä. Muut yhteistoimintaosuudet ovat toteutuneet luonnollisesti täysin suunnitelman mukaisesti kunnan tuloslaskelmassa. Rauman kaupungin osalta elokuun lopun toteuma on 57 850 euroa eli 57,8 % koko vuodelle varatusta 100 000 eurosta.

Sairaanhoitopiirin nyt lähettämän laskelman mukaan sairaanhoitopiiri arvioi elokuun lopun perusteella, että Pyhärannan kokonaismaksuosuudet olisivat 2 867 871 euroa, joka on 187 244 euroa enemmän kuin kun-

tayhtymän valtuuston hyväksymässä talousarviossa ja 163 253 euroa enemmän kuin Pyhärannan valtuusto on erikoissairaanhoidon kustannuspaikalle asiakaspalvelujen ostoihin kuntayhtymiltä (V-S SHP ky) budjetoitunut. Koska sairaanhoitopiiri on alkuvuoden aikana tasaerälas-kuttanut kuntaa yhteensä 223 386 euroa kuukausittain (sisältää myös kalliin hoidon tasauksen ja erityisvelvoitemaksun), on kuntayhtymä päät-tänyt muuttaa loppuvuodelle tasaerälaskutusta siten, että Pyhärannalta laskutetaan sekä loka-marraskuussa että joulukuussa 285 801 euroa kuukausittain. Suoritteisiin perustuvan (sis. liikelaitokset) maksun osalta siirrytään näin ollen 207 327 euron kuukausilaskusta 271 168 euron kuukausieriin viimeiselle kvartaalille. Sen sijaan kalliin hoidon tasaus-maksun osalta kunnan kuukausilaskutus pienenee alkuvuoden 7 700 eurosta 6271 euroon loka-marraskuun osalta ja 6270 euroon joulukuun osalta. Vastaava yhden euron muutos tapahtuu erityisvelvoitemaksun osalta tammi-marraskuun 8359 eurosta 8360 euroon.

Terveyspalvelut muodostavat Pyhärannan kunnan talousarviossa oman vastuualueen. Vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 2010 perus-terveydenhuolto, 2020 hammashuolto, 2030 työterveyshuolto (ei todelli-suudessa käytössä), 2050 päihdehuolto, 2060 erikoissairaanhoido ja 2070 sairauskulujen korvaukset (ei todellisuudessa käytössä). Talous-arvion sitovuustaso valtuustoon nähden on vastuualue, tarkemmin net-tobudjetoinnista johtuen sen toimintakate. Koko vastuualueen toteuma elokuun loppuun mennessä on 2 750 331 eli 66,0 % koko vuodeksi bud-jetoidusta 4 164 304 eurosta. Perusterveydenhuollon toteuma elokuun loppuun mennessä on 686 441 eli 66,2 %:a budjetoidusta, hammas-huollon toteuma on 148 442 eli 62,8 % vuosibudjetoidusta, ympäristö-terveydenhuollon toteuma on 16 997 eli 66,5 %, päihdehuollon 12 080 eli 68,8 % ja erikoissairaanhoidon 1 886 510 eli 66,3 % (ero johtuu elä-kemenoperustaisista kustannuksista).

Terveyslautakunta on 26.9.2017 § 72 on käsitellyt terveyspalvelujen osavuositarkastusta ensimmäisen 8 kuukauden osalta. Esittelytekstin mukaan Pyhärannalle ennakoitaan ennakkoon maksetuista yhteistoi-mintakorvauksista syntyvän palautusta 41 137 euroa. Päätökseen sisäl-tyvän liitetiedoston mukaan Pyhärannan kunnan toteutuneet kustannuk-set 1-8 ovat olleet 752 013 euroa, kun ennakkolaskutus on ollut 799 272 euroa. Tämä johtuu siitä, että suoritteiden määrä on laskenut siten, että terveyslautakunta arvioi suoritteiden kokonaistason jäävän 8 357 kappa-leeseen, kun talousarvio on laadittu 8 720 suoritteiden mukaan.

Pyhärannan kunnan talousarviossa perusterveydenhuollon tulosityksikön (sisältää kustannuspaikat 2010, 2020, 2030, 2050) toimintakatteeksi on budjetoitu 1 317 045 euroa, josta 42 531 euroa on eläkemenoperustai-sia kustannuksia ja 1 274 524 euroa palvelujen ostoja, joista 25 551 on ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintaosuuksia ja loput asiakaspal-velujen ostoja kunnilta. Talousarvio on tehty terveyslautakunnan esittä-män budjetin perusteella, vaikka jo aiemminkin myös muut tahot ovat tuottaneet satunnaisesti terveyspalveluja pyhärantalaisille. Talousarvion mukaan Pyhärannan kunnan ennakkolaskutus vuonna 2017 on 1 248 973, joka siis jo ensimmäisen kahdeksan kuukauden osalta on alittumassa kerrotulla tavalla 41 137 euroa. Mikäli alitus jatkuu samassa suhteessa loppuvuoden aikana, puhutaan noin 60 000 euron alitukses-ta. Muilta osin ei ole noussut esiin merkittäviä muutoksia suhteessa ta-lousarvioon.

Tällä perusteella näyttää siltä, että terveystalouden vastuualueen talousarvio olisi vuoden 2017 osalta ylittymässä kokonaisuudessaan noin 100 000 euroa. Tätä vastaava määräraha olisi näillä näkymin mahdollista osoittaa toiselta vastuualueelta eli vanhusten ja vammaisten palveluista, joiden osalta alkuvuoden aikana on tapahtunut merkittävää alitusta. Tässä vaiheessa perusteltua kuitenkin olisi esittää valtuustolle suoraan lisämäärärahan myöntämistä terveystalouteen sairaanhoitopiirin esittämän tarpeen ja Pyhärannan talousarvioon erikoissairaanhoidon sisältyvän määrärahan erotuksen ja taas siitä vähennetyn terveystalouden ennakoiman palautuksen osalta yhteensä 122 116 euroa siten, että perusterveydenhuollosta vähennetään 41 137 ja erikoissairaanhoidon lisätään 163 253 euroa.

Asiaa voidaan tarkastella uudelleen vielä loppuvuonna, jonka lisäksi molempien organisaatioiden lopullisen tilinpäätöksen varmistuessa alkuvuonna 2018.

Esittelyteksti on otettu myös valtuuston esityslistalle 2.10.2017 tiedoksi siten, että lopullinen esitys annetaan ennen kokousta pidettävässä kunnanhallituksen ylimääräisessä kokouksessa.

Ehdotus(kj.): Esitän, että kunnanhallitus:

1. päättäisi merkitä saadun selvityksen tiedoksi;
2. päättäisi esittää valtuustolle, että se ottaa asian käsiteltäväkseen;
3. päättäisi esittää valtuustolle, että se myöntäisi 122 116 euron lisämäärärahan terveystalouden vastuualueelle; sekä
4. päättäisi ehdollisesti, mikäli valtuusto lisämäärärahan myöntää, että kustannuspaikalta 2010 vähennetään tililtä 4310 yhteensä 41 137 euroa ja lisätään kustannuspaikalle 2060 tilille 4320 yhteensä 163 253 euroa.

**Lisätietojen antaja:** kunnanjohtaja Matti Muukkonen, puh. 044 738 3413, [matti.muukkonen@pyharanta.fi](mailto:matti.muukkonen@pyharanta.fi)

---

#### Kvalt 2.10.2017 §

Ehdotus (kunnanhallituksen):

Esitys annetaan ennen kokousta 2.10.2017 klo 17 pidettävässä kunnanhallituksen ylimääräisessä kokouksessa.

2 PÄÄTÖSASIA: TERVEYSPALVELUJEN JA SUUNTERVEYDENHUOLLON PALVELUJEN OSTAMINEN MUILTA PALVELUNTUOTTAJILTA/OIKAISUVAATIMUS TERVEYSLAUTAKUNNALLE

Palvelujaosto 7.8.2017 § 5

Valmistelija: kunnanjohtaja Matti Muukkonen.

Hallintojaosto on kokouksessaan 31.7.2017 § 11 käsitellyt kunnan talouden tasapainotusohjelmaa ja merkinnyt saadun selvityksen tiedoksi sekä päättänyt hyväksyä esittelytekstissä kerrotut toimenpiteet jatkovalmistelun pohjaksi. Osana selvitystä on todettu, että ”kunnan tulisi esittää Uudenkaupungin sosiaali- ja terveyskeskukselle Pyhärannan terveyspalvelujen kilpailuttamista”.

Uudenkaupungin ja Pyhärannan terveydenhuoltoa ja siihen läheisesti liittyviä sosiaalitoimen palveluita koskevan yhteistoimintasopimuksen 9.4 §:n mukaan: ”Pyhärannan kunnalla on oikeus ostaa palveluja myös muilta palvelujen tuottajilta. Kunta ilmoittaa palvelun tarpeesta ja siitä sovitaan vuosittain. Sopimuksen tekee Pyhärannan kunnan esityksestä Uudenkaupungin kaupunki”.

Pyhärannan kunnan terveyspalvelujen sekä suunterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta vastaa pääosin Uudenkaupungin kaupunki. Asiakaalla on mahdollisuus käyttää myös muita yhteistoiminta-alueen toimipisteitä. Sen sijaan esimerkiksi yksityisten palvelujen käyttö muun muassa palvelusetelillä tai maksusitoumuksella ei ole mahdollista.

Pyhärannan strategian mukaan terveyspalvelut ja suunterveydenhuollon palvelut eivät ole sellaisia, että kunnan tulisi itse vastata niiden tuottamisesta.

Pyhärannan kunnan näkemyksen mukaan ensisijainen toimintavaihtoehto tulisi olla Pyhärannan koko perusterveydenhuollon ja suunterveydenhuollon kilpailuttaminen kokonaisuutena, jolloin mahdollinen ulkoinen tarjoaja vastaisi koko kokonaisuudesta. Tällöin Pyhärannan kunta voisi myös myydä terveyskeskuksiinteistön, jolloin kunnan poistot pienenisivät. Mahdollisesta koko terveyspalvelujen ja suunterveydenhuollon palvelujen kilpailuttamisesta päättää Uudenkaupungin terveyslautakunta.

Mikäli terveyslautakunta ei ole valmis tekemään kokonaiskilpailutusta, on edellä mainitun sopimuslausuulin perusteella Pyhärannalla oikeus pyytää Uudenkaupungin kaupunkia ryhtymään toimiin palveluntarjonnan lisäämiseksi Pyhärannassa, so. valmistelemaan palveluseteli- tai maksusitoumusjärjestelmää, jonka avulla kuntaan voisi tulla myös muita perusterveydenhuoltoa ja suunterveydenhuoltoa tuottavia palvelutarjoajia.

Oletettavasti kilpailutuksella voitaisiin saada jopa kymmenien prosenttien säästöt, kuten esimerkiksi kotihoidon kilpailutuksen yhteydessä on havaittu mahdolliseksi.

Ehdotus(kj.): Esitän, että palvelujaosto:

1. päättäisi, että se ottaa asian käsittelyyn lisäasiana;

2. päättäisi esittää terveyslautakunnalle, että se käynnistäisi Pyhärannan perusterveydenhuollon ja suunterveydenhuollon kilpailutuksen; tai;
3. päättäisi vaihtoehtoisesti esittää terveyslautakunnalle, että se käynnistäisi yhteistoiminta-alesopimuksen 9.4 §:n tarkoittamat toimet, jotka mahdollistaisivat palvelujen ostamisen myös muilta tuottajilta.

Lisätietojen antaja: kunnanjohtaja Matti Muukkonen, puh. 044-7383 413, [matti.muukkonen@pyharanta.fi](mailto:matti.muukkonen@pyharanta.fi).

Päätös: 1. Hyväksyttiin.

Kohdat 2 ja 3 hyväksyttiin muodossa

2. päätetään esittää terveyslautakunnalle, että se käynnistäisi Pyhärannan perusterveydenhuollon ja suunterveydenhuollon kilpailutuksen; sekä;
3. päätetään vaihtoehtoisesti esittää terveyslautakunnalle, että se käynnistäisi yhteistoiminta-alesopimuksen 9.4 §:n tarkoittamat toimet, jotka mahdollistaisivat palvelujen ostamisen myös muilta tuottajilta.

Todettiin, että palvelun laatua ei saa vaarantaa.

---

#### Tervltk 26.09.2017 § 65

Pyhärannan kunnan hallintojaosto on kokouksessaan 31.7.2017 §11 käsitellyt Pyhärannan talouden tasapainotusohjelmaa. Ko. ohjelman yhteydessä tehdyssä selvityksessä on todettu, että "kunnan tulisi esittää Uudenkaupungin sosiaali- ja terveyskeskukselle Pyhärannan terveyspalvelujen kilpailuttamista".

Pyhärannan kunnan palvelujaosto on (7.8.2017 § 5 ) päättänyt esittää yhteistoiminta-alueen terveyslautakunnalle, että se käynnistäisi Pyhärannan perusterveyshuollon ja suun terveyshuollon kilpailutuksen. Lisäksi Pyhärannan kunta on vaihtoehtona edellä esitetyille ehdotukselle esittänyt terveyslautakunnalle, että se käynnistäisi yhteistoiminta-alesopimuksen 9.4 §:n tarkoittamat toimet, jotka mahdollistaisivat palvelujen ostamisen myös muilta tuottajilta ts. Pyhärannan osalta otettaisiin käyttöön palveluseteli- tai maksusitoumusjärjestelmä, jolla kuntalaiset voisivat ostaa palveluita myös muilta palveluiden tuottajilta.

Pyhärannan kunta perustelee pyyntönsä yhteistoimintasopimuksen 9.4.§:n kohdalla, jossa todetaan, että Pyhärannan kunnalla on oikeus ostaa palveluja myös muilta palveluntuottajilta. Kunta ilmoittaa palvelun tarpeesta ja siitä sovitaan vuosittain. Sopimuksen tekee Pyhärannan kunnan esityksestä Uudenkaupungin kaupunki. Henkilöstöjärjestöjen pääluottamusmiesten kanssa on pidetty 18.9.2017 yhteistoimintalain mukainen neuvottelu liittyen Pyhärannan pyyntöön.

Uudenkaupungin kaupunki ja Pyhäranta ovat 25.2.2009 solmitulla sopimuksella sopineet Pyhärannan kunnan liittymisestä Uudenkaupungin, Taivassalon ja Kustavin kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain 5 § 3 mom. tarkoitettuun

yhteistoiminta-alueeseen, jossa Uusikaupunki toimii vastuukuntana.

Kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain (169/2007) 5 §:n 2 momentin mukaan kuntien yhteistoiminnan vahvistamiseksi kunnat voivat perustaa toiminnallisesta kokonaisuudesta muodostuvan 3–5 momentissa tarkoitetun yhteistoiminta-alueen. Kunnat voivat sopia, että yhteistoiminta-alueen tehtävät annetaan kuntalain (365/1995) 76 §:n 2 momentin mukaisesti alueen yhden kunnan hoidettaviksi, jolloin tehtävien hoitamista varten perustetaan kuntalain 77 §:ssä tarkoitettu alueen kuntien yhteinen toimielin, tai että yhteistoiminta-alueen tehtävät hoitaa kuntayhtymä.

Sopimuksen laatimisajankohtana voimassa oli vanha kuntalaki (365/1995). Vanhan kuntalain 76 §:n 2 momentin mukaan kunnat voivat sopia, että tehtävä annetaan toisen kunnan hoidettavaksi yhden tai useamman kunnan puolesta taikka että tehtävän hoitaa kuntayhtymä. Lain esitöiden mukaan kunnat voisivat hoitaa tehtäviään yhdessä joko niin, että tehtävä annetaan yhteisellä sopimuksella jonkun kunnan puolesta, taikka niin, että sen hoitaminen annetaan kuntien perustaman kuntayhtymän hoidettavaksi. Julkista valtaa sisältäviä tehtäviä voidaan nykyisin antaa toisen kunnan hoidettavaksi vain siten, että perustetaan yhteinen virka. Kuntalaki ei ole enää voimassa sopimuksen laatimisajankohdan mukaisessa muodossa. Yhteistoiminta-alueen tarkoitus ja sisältö ei kuitenkaan ole muuttunut vanhan kuntalain kirjauksista.

Uudenkaupungin, Pyhärannan, Taivassalon ja Kustavin yhteistoiminta-alue on muodostettu sopimuksessa esitetyn tavoin isäntäkuntamallin mukaisesti siten, että yhteistoiminta-alueessa mukana olevat kunnat ovat sopimuksella luovuttaneet sopimuksessa mainittujen palveluiden järjestämisvastuun Uudenkaupungin kaupungille. Järjestämisvastuun mukaisesti palveluiden tuottamistapaa koskevat päätökset tehdään terveyslautakunnassa.

Sopimuksen 9 §:ssä on palveluiden ostamisen osalta todettu, että Pyhärannan kunnalla on oikeus ostaa palveluja myös muilta palvelujen tuottajilta. Kunta ilmoittaa palvelun tarpeesta ja siitä sovitaan vuosittain. Sopimuksen tekee Pyhärannan kunnan esityksestä Uudenkaupungin kaupunki. Pyhärannan kunnan ehdotuksen arvioinnissa tulee huomioida koko sopimuskokonaisuus, osapuolten tarkoitus ja isäntäkuntamallin sisältö.

Pyhärannan kunta on sopimuksen perusteella luovuttanut sopimuksen piiriin kuuluvien palveluiden osalta järjestämisvastuun Uudenkaupungin kaupungille ja tämän organisaatioon kuuluvalla terveyslautakunnalle. Päätökset siitä, tuotetaanko sopimuksen piiriin kuuluvat palvelut omana tuotantona, ostopalveluna vai muilla tavoin tehdään siten terveyslautakunnassa.

Pyhärannan kunnalla ei ole enää itsenäistä päätäntävaltaa siitä, miten kunnalle tuotettavat palvelut tulee tuottaa, eikä Pyhäranta siten voi pätevästi vaatia, että tälle tuotettavat palvelut tulisi kilpailuttaa tai palveluita tulisi voida hankkia palveluseteli- tai maksusitoumusjärjestelmää hyödyntäen. Myös sopimuksessa on selvästi todettu, että palveluiden järjestämisestä ja hallinnoinnista



vastaa Uudenkaupungin kaupunki.

Isäntäkuntamallin mukaisesti on myös selvää, että palveluiden järjestämistä koskevaan päätäntävaltaan kuuluu muun ohella päätäntävalta siitä, tuotetaanko palvelut omana työnä vai ostopalveluna tai muilla tavoin järjestettynä.

Yhteistoiminta-alueen perustamisen tarkoituksena on ollut turvata julkiset palvelut omana tuotantona siten, että yksityisiä palveluntuottajia käytetään ainoastaan omaa tuotantoa tukevana palveluna. Tämän perusteella Pyhärannan ehdotus palveluiden kokonaisulkoistamisesta ei vastaa sopimuksen osapuolten tarkoitusta. Myöskään palveluseteli- tai maksusitoumusjärjestelmän käytön ei voida katsoa olevan omaa tuotantoa tukevaa palvelutuotantoa, vaan oman tuotannon kanssa kilpailevaa ja todennäköisesti kaikkien sopijakuntien kustannuksia nostavaa palvelutuotantoa.

Kokonaisulkoistus pidempiaikaisena, useamman vuoden mittaisena järjestelyinä ei myöskään vastaa osapuolten tarkoitusta, kun huomioidaan sopimuksen 9 §:n ehto siitä, että palveluiden ostamisesta sovitaan vuosittain. Myöskään palveluseteli- tai maksusitoumusjärjestelmän käyttöönottamisen ei voida katsoa olevan tarkoituksenmukaista huomioiden järjestelystä aiheutuvien kustannusten nousu sekä hallintokulujen että palvelutuotannon kulujen osalta, mikä vaikuttaa olennaisesti kaikkien yhteistoiminta-alueen kuntien kustannuksiin. Tällaisten kustannusvaikutusten ei voida myöskään katsoa olevan yhteistoiminta-alueen kuntia tasapuolisesti kohtelevaa.

Kustannusten osalta voidaan lisäksi todeta, että kaikille sopijakunnille syntyisi lisähallintokuluja, sillä Uudenkaupungin kaupunki olisi ulkoistamisen yhteydessä velvollinen valvomaan ulkopuolista palveluntarjoajaa omien yksiköidensä lisäksi, ja nämä kulut siirtyisivät hallinnollisten kulujen tavoin kaikille sopijakunnille, vaikka Pyhärannan kunta olisi ainoa kunta, joka käyttäisi ko. kokonaisulkoistuksen perusteella yksityisen palveluntuottajan tuottamia palveluita. Tällaisen kustannusvaikutusten ei voida katsoa olevan yhteistoiminta-alueen kuntia tasapuolisesti kohtelevaa, eikä siten yhteistoiminta-alueen toiminnan peruseriaatteiden mukaista.

Lisätietoja Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Sari Rantanen, puh. 050 575 6525.

Sosiaali- ja terveystoimintajohtajan ehdotus:

Terveyslautakunta päättää hylätä Pyhärannan kunnan palvelujaoston ehdotuksen 7.8.2017 § 5 kunnalle tuotettavien palveluiden kokonaisulkoistuksesta ja palveluiden järjestämisestä palveluseteli- tai maksusitoumusjärjestelmää hyödyntäen.

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja esitteli asiaa lautakunnalle.

Sari From esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Häntä ei kannatettu, joten asia raukesi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

---

Kunnanhallitus 2.10.2017 § 308

Liitteet:

4. Palveluverkkoselvitys

5. Yhteistoimintasopimus

Terveyslautakunta on käsitellyt palvelujaoston ehdotusta koskien Pyhärannan terveyspalvelujen kilpailuttamista ja päätyttyä hylkäämään esityksen. Pääosa esittelytekstistä on keskittynyt sen perustelemiseen, miksi Pyhärannan kunnalla ei enää ole oikeutta tehdä tällaista esitystä, koska kunta on siirtänyt järjestämisvastuun lautakunnalle.

Esittelytekstissä kerrotaan, että yhteistoiminta-aluejärjestelyn tavoitteena on ollut turvata julkiset palvelut omana tuotantona siten, että yksityisiä palveluja käytetään vain omaa tuotantoa tukevana. Edelleen esittelytekstissä kerrotaan, että ehdotettu kokonaisulkoistus ei olisi tarkoituksenmukainen, koska yhteistoimintasopimuksen 9 §:n mukaan palvelujen ostamisesta sovitaan vuosittain. Edelleen palvelusetelin ja maksusitoumuksen käyttöönotto ei esittelytekstin mukaan ole tarkoituksenmukaista: ”huomioiden järjestelystä aiheutuvien kustannusten nousu sekä hallintokulujen että palvelutuotannon kulujen osalta, mikä vaikuttaa olennaisesti kaikkien yhteistoiminta-alueen kuntien kustannuksiin. Tällaisten kustannusvaikutusten ei voida myöskään katsoa olevan yhteistoiminta-alueen kuntia tasapuolisesti kohtelevaa”. Viimeiseksi todetaan, että järjestelystä aiheutuisi kaikille kunnille lisähallintokuluja, koska Uudenkaupungin kaupunki olisi velvollinen valvomaan mahdollista palvelutuottajaa.

Esittelytekstissä ei missään yhteydessä kerrota minkäänlaista perustelua tai lukuihin perustuvaa arviota siitä, että millainen hyöty mahdollisesta kokonaisulkoistuksesta olisi saatavissa taloudellisesti tai kuntalaisille. Esittelytekstissä todetaan, että järjestelyistä aiheutuisi lisäkustannuksia, mutta ei esitetä, mihin tämä arvio perustuu. Edelleen esittelytekstin maininta siitä, että yhteistoimintasopimus olisi solmittu ensisijaisesti turvaamaan julkinen palveluntuotanto, ei pidä paikkaansa, koska tällaista määräystä ei löydy itse sopimuksesta. Yhteistoimintasopimuksen 2 §:n mukaan sopimuksen tarkoituksena on nimenomaan järjestämisvastuun siirto (PARAS-lain velvoitteista johtuen). Sopimuksen 2 §:n mukaan tarkoituksena on ollut aloittaa vastuukunta/isäntäkuntamallilla ja siirtyä myöhemmin liikelaitosmalliin. Sopimuksen 3.5 §:n mukaan toiminnasta vastaava lautakunta ja sen alainen terveyskeskus tuottaa tai järjestää sopimuksen piiriin kuuluvat tehtävät. Edelleen sopimuksen 4.3 §:n mukaan kunnat tilaavat tarvitsemansa palvelut kultakin kustannuspaikalta (terveysasema), jolle on laskettu kustannuspaikkakohtainen hinta. Sopimuksen 4.4 §:n mukaan palvelut tarjotaan samanlaisin perustein kaikille kunnille kuitenkin siten, että palvelut tarjotaan mahdollisimman lähellä asiakasta. Sopimuksen 4.5 §:n mukaan sopimuksenteon hetkellä olemassa olleet toimipisteet Pyhärannan alueella säilytettiin siten, että kunta määrittää sen toimipisteissä tarjottavat palvelut.

Sopimuksen 9.4 §:n mukaan ”Pyhärannan kunnalla on oikeus ostaa palveluja myös muilta palvelujen tuottajilta. Kunta ilmoittaa palvelun tarpeesta ja siitä sovitaan vuosittain. Sopimuksen tekee Pyhärannan kun-

nan esityksestä Uudenkaupungin kaupunki.” Sopimuksen 9.7 §:n mukaan sopimuksista aiheutuvat kustannukset sisällytetään asianomaisen toimipaikan sopijakuntien kesken 10 §:ssä mainituin perustein jaettaviin kustannuksiin. Sopimuksen 10 §:ssä on määrätty tarkemmin, miten kustannukset jakautuvat kuntien kesken.

Kun yhteistoimintasopimusta tutkii, voidaan ensinnäkin todeta, että kyseessä on ensisijaisesti järjestämissopimus, eikä esittelytekstin tavalla julkisen palvelutuotannon turvaamiseen tähtäävä sopimus. Sopimuksen teon hetkellä on ollut tarkoituksena siirtyä hiljalleen ns. liikelaitosmalliin. Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut. Sopimuksessa korostetaan hyvin vahvasti kunnan roolia tilaajana sekä palvelutarpeiden määrittäjänä. Myös talous on eriytetty siten, että pääosin se kunta, jossa toimipiste sijaitsee, tosiasiallisesti vastaa siihen liittyvistä kustannuksista.

Esittelytekstissä viitataan myös hallinnon kasvaviin kustannuksiin, mikäli ulkoistus Pyhärannan osalta tehtäisiin. Terveystalouden hallinnon kokonaiskustannukset ovat vuoden 2017 talousarviossa koko organisaation osalta olleet 548 313 euroa, kun koko yhteistoiminta-alueen kustannukset ovat olleet noin 16,2 miljoonaa euroa eli noin reilut 3 % koko toiminnan kustannuksista. Vaikka valvontaa varten palkattaisiin yksi kokopäivätoiminen henkilö, eivät nousevat kustannukset tältä osin olisi kuin muutamia kymmeniä tuhansia euroja ja mikäli valvonta resursoitaisiin Pyhärannan kustannuspaikoille, tarkoittaisi se sitä, että Pyhäranta vastaisi yksin näistä lisäkustannuksista.

Esittelytekstissä ei siis arvioida mitenkään mahdollisia säästöjä, jotka kilpailutus saisi aikaan. Palvelujaoston ehdotuksessa ei myöskään puhuttu ajasta, jolle kilpailutus tulisi tehdä, joten myös sopimuksen 9 §:n määritelmään palvelujen ostamisesta vuosittain sopimisesta perusteena kilpailutuksen tekemättä jättämiselle on suhtauduttava ihmetellen.

Vuosina 2013-2014 kuntien välillä käytiin keskustelu yhteistoiminta-alueopimuksen muuttamisesta sen osalta, että Uudenkaupungin painoarvoa lautakunnassa nostettaisiin siten, että Uusikaupunki saisi enemmistön lautakuntaan. Edelleen esitettiin, että Uudenkaupungin sosiaali- ja terveyskeskus saisi itsenäisen oikeuden määrittellä tuotantokenteet. Tuolloin Pyhärannan kunta muiden ohessa vastusti muutoksia. Uudenkaupungin kaupunginvaltuusto irtisanoi tuolloin jo kertaalleen yhteistoimintasopimuksen, mutta myöhemmin peruutti aiemman päätöksensä.

Sosiaali- ja terveystalouden yhteydessä on Varsinais-Suomen sotevalmistelun osalta toteutettu palveluverkkoselvitys, josta on vastannut Turun yliopisto. Osana selvitystä on käsitelty palveluverkon optimointia ja luotu skenaarioita, miten suuriksi sosiaali- ja terveyskeskusten väestövastuu muodostuisi, mikäli palveluverkkoa vähennettäisiin nykyisestä 58 toimipisteestä. Mikäli palveluverkkoon ei juuri puututtaisi tai vähennys olisi maltillinen eli maakuntaan jäisi yli 45 toimipistettä, olisi Pyhärannan toimipiste edelleen osana palveluverkkoa. Kustavin toimipisteen säilyminen edellyttäisi 55 toimipisteen säilymistä eli vain kolmen lakkauttamista. Vehmaan yksikkö säilyisi 35 toimipisteen mallissa, Tavassalon vielä 20 toimipisteen mallissa ja luonnollisesti Uudenkaupungin toimipiste olisi mukana kaikissa malleissa jopa tilanteessa, jossa terveyspalvelut keskitettäisiin 10 yksikköön koko maakunnassa. Tässä yhteydessä on syytä huomata, että viime kädessä päätös on poliittinen,

joskin se tulee tehdä yhdenvertaisesti kaikki maakunnan asukkaat huomioiden. Oletettavaa on, että palveluverkkoa tullaan jossain määrin sopeuttamaan erityisesti siksi, että sote-uudistukselle on asetettu merkittävät taloudelliset säästötavoitteet.

Pyhärannan kunta näkee terveyspalvelujen säilymisen kunnan alueella erittäin tärkeäksi. Näemme, että yksityinen terveyspalvelukeskittymä Pyhärannan alueella olisi elinvoimainen ja turvaisi kuntalaisten palvelutarpeet jatkossakin. Koska jo vain muutamia vuosia sitten jo omalla yhteisellä yhteistoiminta-alueella on esitetty tuotantopäätösten keskittämistä, joka on Pyhärannan näkökulmasta vältetty ainoastaan siksi, että voimassa ollut sopimus turvasi palvelutuotannon säilymisen Pyhärannassa, on riski, että sopimuksen tosiasiallisesti purkautuessa sosiaali- ja terveysuudistuksen toteutuessa, palvelujen keskittämistoiveet toteutuvat. Pyhärannan painoarvo maakunnan päätöksentekokelemissä tullee olemaan melko heikko, joten myöskään sen varaan ei voi laskea.

Pyhärannan kunta näin ollen edelleen vetoaa terveyslautakuntaan, että asiaa ainakin selvitettäisiin tarkemmin: nyt tehdyn päätöksen pohjaksi ei ole todellisuudessa tehty riittävää selvitystä tai käyty vuoropuhelua markkinoiden kanssa. Edelleen Pyhärannan kunta katsoo, että sillä on sopimukseen (9.4 §) perustuva oikeus seuraavassa vaiheessa ryhtyä itse käymään keskusteluja mahdollisten muiden palveluntuottajien kanssa asian tiimoilta sekä esittää näitä koskevat sopimukset terveyslautakunnan hyväksyttäväksi. Katsomme, että kuitenkin asian kokonaiskoordinaation kannalta olisi tarkoituksenmukaisempaa, että prosessijohto olisi terveyspalvelujen yhteistoiminta-alueella, joka pystyisi tuolloin paremmin yhteensovittamaan yksityisen ja julkisen palvelutuotannon.

Pyhärannan kunnanhallitus on jo 18.4.2017 § 103 tekemällään päätöksellä päättänyt pyytää tarjouksia terveyskeskus-kiinteistöstä (palvelukeskus Ankkuri) sekä vahvistanut myyntiaikeensa 28.8.2017 § 258. Kiinteistön myymisellä olisi kunnan taloudelle merkittävä vaikutus, mutta se edellyttää mahdolliselle ostajalle mahdollisuutta tuottaa palveluja pyhärantalaisille myös osana julkista terveydenhuoltoa. Terveyslautakunnan soisi asiassa muistavan, että sote-kiinteistöjä koskevat riskit ovat jäämässä kokonaisuudessaan kunnille esimerkiksi tilanteessa, jossa aiotun 3+1-vuotisen vuokrasopimuksen päättymisen jälkeen julkista palveluntuotantoa ei enää kiinteistössä jatketa. Tässä tilanteessa voi olla hyvin vaikeaa enää saada palvelulle uutta omistajatahoa.

Koska Laitilan työterveyden osalta on myös päädytty uusiin järjestelyihin, joutuu Pyhäranta oman henkilöstönsä osalta myös kilpailuttamaan työterveyspalvelut. Tässä yhteydessä näemme, että olisi erittäin toivottavaa, että Pyhärannan kunnan alueelle saataisiin toimija, joka tarjoaisi myös työterveyspalveluja niin kunnalle kuin muillekin kunnan alueella toimiville yrityksille. Tästäkin näkökulmasta aluetaloudellinen synergia tukisi kilpailutusta sen ohella, että tyypillisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen kilpailutusten yhteydessä kuntien sosiaali- ja terveysmenot ovat merkittävästi laskeneet erityisesti silloin, kun kyse on ollut kokonaisluo-koistuksesta.

Ehdotus(kj.): Esitän, että kunnanhallitus:

1. päättäisi merkitä saadun selvityksen tiedoksi; sekä
2. päättäisi esittää oikaisuvaatimuksen terveyslautakunnalle pyytäen tätä ensisijaisesti tekemään myönteisen päätöksen Pyhärannan ter-

veyspalvelujen ja suunterveydenhuollon kilpailuttamisesta tai vaihtoehtoisesti palvelusetelin / maksusitoumuksen käyttöönotosta tai toissijaisesti vähintäänkin käynnistämään asian vaikutuksia koskevan tarkemman selvityksen, jotta todelliset vaikutukset saadaan selville ennen lopullista päätöksentekoa.

**Lisätietojen antaja:** kunnanjohtaja Matti Muukkonen, puh. 044 738 3413,  
[matti.muukkonen@pyharanta.fi](mailto:matti.muukkonen@pyharanta.fi)

3 PÄÄTÖSASIA: LAUSUNNON ANTAMINEN KOSKIEN SOTE- JA MAAKUNTAUU-DISTUKSEN JATKOVALMISTELUA

Khall 2.10.2017 § 309

Liitteet:

6. Lausuntopyyntö
7. Esityslista
8. Suunnitelma
9. Priorisointilista
10. Valmisteluorganisaatio
11. Nimikeluettelo

Valmistelija: kunnanjohtaja Matti Muukkonen

Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistusvalmistelusta vastaavat muutosjohtajat Antti Parpo ja Laura Leppänen ovat lähestyneet maakunnan kuntia ja kuntayhtymiä seuraavalla 25.9.2017 saapuneella kirjeellä:

”Perustuslakivaliokunta antoi lausuntonsa 29.6.2017 hallituksen sote- ja maakuntauudistusta koskevista lakiesityksistä. Lausunnolla on vaikutuksia sote-uudistuksen sisällölliseen ja rakenteelliseen valmisteluun. Lisäksi 5.7.2017 Suomen hallitus sopi vuoden lisääjasta sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun. Sote- ja maakuntauudistusta koskevat lait tuodaan eduskunnan käsittelyyn aikaisintaan maaliskuussa 2018 ja lakien voimaan astuminen tapahtuu aikaisintaan kesäkuussa 2018. Esi-valmisteluvaihe jatkuu siten kesäkuuhun 2018 saakka.

Uudistuksen toimeenpano Varsinais-Suomessa edellyttää muiden maakuntien tapaan maakuntauudistuksen ja sote-uudistuksen valmistelun yhdistämistä. Valmistelussa on yhteisiä talouteen, hallintoon, henkilöstöön ja ict-palveluihin liittyviä asioita, joita ei ole perusteltua valmistella jatkossa erillisissä valmisteluorganisaatioissa.

Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen jatkovalmistelun suunnitelmaa 2017–2019 käsiteltiin valmistelua ohjaavassa johtavien viranhaltijoiden kokouksessa 20.9.2017. Kokouksessa päätettiin, että suunnitelma Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen jatkovalmistelusta vuosille 2017–2019 lähetetään kuntien ja kuntayhtymien lausuttavaksi. Samassa yhteydessä esitetään lausuttavaksi yhdistetyn sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluorganisaation työryhmien jäsenluettelot sekä valmistelusta päävastuun ottavan projektiorganisaation nimikeluettelo. Projektiorganisaation henkilöstön palkkaukset tehdään valtion rahoituksella uudistuksen valmisteluun. Kunnilla ei siten ole rahoitusvastuuta projektiorganisaation rekrytoinneista. Lisäksi kunnille ja kuntayhtymille esitetään priorisointisuunnitelma siitä, mitä asiakokonaisuuksia voidaan ja on perusteltua valmistella ennen sote- ja maakuntauudistuksen lainsäädännön hyväksymistä.

Kuntien ja kuntayhtymien lausunnot pyydetään toimittamaan tiistaihin 10.10.2017 mennessä sähköpostilla osoitteeseen: [katri.rosenberg@varsinais-suomi.fi](mailto:katri.rosenberg@varsinais-suomi.fi)”

Kirjeeseen on liitetty aineistoa koskien asian jatkovalmistelua. Kunnilta on pyydetty lausuntoa 10.10.2017 mennessä. Seuraava suunnitelmanmukainen kunnanhallituksen kokous olisi 30.10.2017.

Pyhärannan kunnan puolesta lausuntona esitetään, ettei Pyhärannan kunnalla ole suunnitelmien suhteen erityistä lausuttavaa. Tässä yhteydessä kunnanhallitus kuitenkin huomauttaa edelleen Pyhärannan kunnan jo aiemmin tuoneen maakunta- ja soteuudistuksen valmistelun tietoon sen, että se aikoo ennen velvoittavan lainsäädännön voimaantumista ja lainsäädännön puitteissa tehdä toimenpiteitä, jotka turvaavat pyhärantalaisten palvelujen saatavuuden myös jatkossa. Mikäli uudistuksen maakunnallisessa valmistelussa päätetään jotain sellaista, mikä rajoittaisi Pyhärannan mahdollisuutta kunnallisen itsehallintonsa puitteissa, ei kunta sitoudu tältä osin valmisteluun, mikäli se on ristiriidassa pyhärantalaisten kuntalaisten edun kanssa. Tulemme kaikin keinoin pyrkimään siihen, että kuntalaistemme lähipalvelut ovat turvatut myös jatkossa.

Ehdotus(kj.): Esitän, että kunnanhallitus:

1. päättäisi merkitä saadun selvityksen tiedoksi; sekä
2. päättäisi antaa esittelytekstin lopussa kuvatun lausunnon tiedoksi maakunta- ja soteuudistuksen maakunnalliseen valmisteluun.

**Lisätietojen antaja:** kunnanjohtaja Matti Muukkonen, puh. 044 738 3413,  
[matti.muukkonen@pyharanta.fi](mailto:matti.muukkonen@pyharanta.fi)